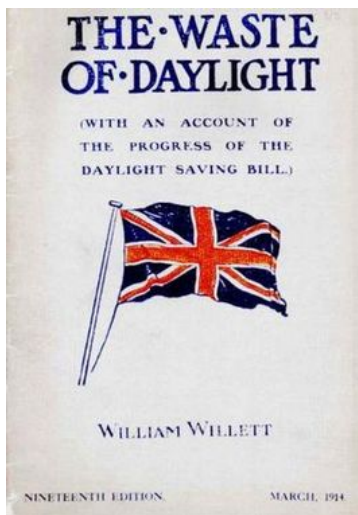

Zomertijd en wintertijd, waarom en sinds wanneer?

DOOR: [Redactie](#) - LAATSTE UPDATE: 31 MAART 2020

In de nacht van zaterdag 28 op zondag 29 maart wordt de klok weer een uur vooruit gezet. Het is dan weer zomertijd. Hoe lang doen we dat al, de klok verzetten, en waarom eigenlijk?

William Willett – The Waste of Daylight

In Nederland zijn winter- en zomertijd in 1977 ingevoerd. Voor die tijd had men het jaren zonder gedaan. In de zomer hoefde de klok niet vooruit en in de winter niet achteruit. Geen 'nacht van de nacht' en in de zomer geen 'gebroken nacht'.

Waarschijnlijk was de Amerikaanse geleerde Benjamin Franklin (1706-1790) de eerste die voorstelde eens serieus na te denken over hoe er effectief om kon worden gegaan met het daglicht. In 1784 schreef hij het satirische artikel "*An Economical Project for Diminishing the Cost of Light*". De geleerde schreef dat hij op een dag om zes uur 's ochtends wakker geworden was, naar buiten had gekeken en gezien had dat de zon al op was. Bovendien constateerde hij dat de zon op dat vroege uur ook al licht gaf. Verspilling, meende Franklin die stelde dat mensen ontzettend veel kaarsen en geld konden besparen als ze in de zomer een paar uur 'eerder'

zouden leven. Zijn artikel was vooral humoristisch bedoeld. In de praktijk werd er niets mee gedaan.

William Willett en de Zomertijd

Machtiger dan de zon

De Big Ben in Londen - De beroemdste klok ter wereld

Boer Braat, de man die de zomertijd haat

Benjamin Franklin

Winter

Eerste Wereldoorlog

Historische achtergronden

Tip

Verder speuren:

Duik dieper, doorzoek ons archief

Bekijk ook onze uitgebreide onderwerpenlijst of het personenregister

Uit het archief:

Dierenlef en dierenleed in de oorlog

Oorlogen en dieren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zo gebruikten de Romeinen al oorlogshonden en was Hannibal zonder zijn olifanten waarschijnlijk kansloos geweest. [Lees verder »](#)

De U-boot die werd gekelderd door een toiletpot

Het was natuurlijk al erg genoeg dat de cabine volliep met een onwelriekende cocktail van pekel en uitwerpselen, maar het werd nog veel erger toen die rommel doorlekte naar het ... [Lees verder »](#)

Dukdalf: 'Een touw om Alva's nek!'

Een dukdalf is een massieve paal die boven het water uitsteekt en waar schippers hun vaartuigen aan vastleggen. Het woord kent een bijzondere ontstaansgeschiedenis. [Lees verder »](#)

Cupido en Sideron: Twee Moren aan het hof van de stadhouder

Cupido en Sideron werden in 1766 en 1763 als presentje van vermoedelijk de West-Indische Compagnie (WIC) aan stadhouder Willem V gegeven. [Lees verder »](#)

Meer tips ⇨

Vorige bericht

"Lieve Kitty" anno 2020

Volgende bericht

De Euroklok: een geleidelijke overgang naar de Zomertijd

Blij met deze site?

Uw **donaties** stellen ons in staat Historiek verder uit te breiden en zorgen ervoor dat ons archief online blijft. »

Klant bij Bol? Bestel via deze link en Historiek krijgt een kleine vergoeding. Dank u wel!

Populair

De slavenhandel van de Vikingen

De eerste die met een echt serieus plan kwam voor zomer- en wintertijd was de Brit William Willett (1856–1915). In 1907 kwam hij met het plan om de klok in de lente op vier opeenvolgende zondagen steeds twintig minuten vooruit te zetten. Op zondagen in september zou de klok dan weer steeds twintig minuten teruggezet moeten worden.

Willett schreef in zijn brochure *The Waste of Daylight* onder meer het volgende:

“Everyone appreciates the long light evenings. Everyone laments their shrinkage as Autumn approaches, and nearly everyone has given utterance to a regret that the clear bright light of early morning, during Spring and Summer months, is so seldom seen or used.”

Velen namen met interesse kennis van het plan van Willett, maar er werd niets mee gedaan.

Eerste Wereldoorlog

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de zomertijd door de Duitsers voor het eerst echt ingevoerd. De oorlog was duur en om kolen te besparen besloot Duitsland op 30 april om één uur voor middernacht de zomertijd in te voeren. Ook in de bezette delen van België en Frankrijk werd dit ingevoerd. Nederland volgde het voorbeeld een dag later. Engeland voerde de zomertijd drie weken nadien ook in.

Tijdens het interbellum was er geen zomer- of wintertijd. In de Tweede Wereldoorlog ging Nederland op bevel van de Duitsers van de *Amsterdamse Tijd* over op de *Midden-Europese Tijd*. De klok moest één uur en veertig minuten vooruit worden gezet zodat het in Nederland even laat zou zijn als in Duitsland. In 1946 werd de zomertijd afgeschaft. In 1977 werden zomer- en wintertijd echter opnieuw ingevoerd. Dit vanwege de oliecrisis. Door in de zomer langer gebruik te maken van het zonlicht, zou er energie bespaard worden.

Lees ook: Boer Braat, de man die de zomertijd haat

...**en:** Machtiger dan de zon

...**en:** Benjamin Franklin (1706-1790) – Amerikaans multitalent

Video van het Klokhuis over Zomertijd en Wintertijd:

Snapje? ft. Wouter Hamel - Zomertijd en Wintertijd | Het Klokhuis

Anderen lezen ook:

Alle onderwerpen op Historiek

Op Historiek vindt u historische achtergronden bij het nieuws, maar ook bijvoorbeeld boekbesprekingen, historische uitdrukkingen en gezegden, informatie over de Griekse mythologie, wereldoorlogen en veel historische foto's. Veel van onze encyclopedische artikelen zijn ook goed te gebruiken voor spreekbeurten en werkstukken.

Fout in een artikel? Opmerking? Vraag? Gebruik dit formulier
Historicus? Docent geschiedenis? Journalist? Publiceer op Historiek

[OVER ONS](#) [COLOFON](#) [CONTACT](#) [DONEREN](#) [NIEUWSBRIEF](#) [ADVERTEREN](#)
[PRIVACY](#) [DISCLAIMER](#)

The logo for 'Historiek' features the word 'HISTORIEK' in a bold, serif font. The letter 'O' is highlighted in orange, while the remaining letters are white. The text is set against a solid black rectangular background.

Bij Historiek vinden we dat geschiedenis niet alleen interessant maar ook relevant is. Ons motto: "Omdat we ook van gisteren zijn..."

Geschiedenis voor een breed publiek

OMDAT WE OOK VAN GISTEREN ZIJN...

1.4K keer gedeeld

De vier Engels-Nederlandse Oorlogen (17e & 18e eeuw)

578 keer gedeeld

Neel Doff, meer dan Keetje Tippel

512 keer gedeeld

Snel naar:

Alle onderwerpen

♥ Leestips

Nieuws

Biografieën

Geschiedeniswinkel

Nieuwsbrieven

Zoeken

Gratis nieuwsbrief

Uw emailadres:

Hoofdnieuwsbrief Historiek

Aanmelden voor de nieuwsbrief